

Nota van Toelichting

Onderwerp	Afvalwatersysteem Zwanenburg		
Vergaderdatum	27 januari 2021	D&H-vergadering	20 januari 2021
VV-commissie	13 januari 2021	Commissiedatum	13 januari 2021
Portefeuillehouder	Thea Fierens		

Registratienummer:
21.003163

Context

De commissie Waterveiligheid & Waterketen heeft 13 januari 2021 het kredietvoorstel voor de renovatie van de awzi Zwanenburg behandeld en daarbij diverse (technische) vragen gesteld.

Paginanummer	Wijziging
VV-Nota, blz 3	Vraag: Verschil in het MJP en in de Voorontwerpraming? De renovatie of nieuwbouw van een asset doorloopt diverse stadia: van het eerste idee binnen assetmanagement met een globale scope en kentallen, tot aan de aanbesteding op basis van offertes van de aannemer. In dit proces neemt de nauwkeurigheid van de raming toe en de onzekerheidsmarge af. In het geval van Zwanenburg hebben we de huidige begroting opgesteld op basis van de toen beste raming, die van de Variantenstudie. Deze heeft een bandbreedte van 30%. Na afronding van het MJP/begroting 2021 in het najaar van 2020, kwam de informatie beschikbaar om het Voorontwerp af te ronden. Bij dat Voorontwerp hoort een nieuwe en betere raming, met een bandbreedte van 13%. Het Voorontwerp (met bandbreedte) valt binnen de bandbreedte van de Variantenstudie. Natuurlijk ontstaan er op onderdelen wel verschillen in de raming. Deze staan toegelicht in de bijlage bij de VV-nota.

In de onderstaande tabel staat de raming voor Zwanenburg en Haarlem Waarderpolder zoals opgenomen in het door de VV vastgestelde MJP/begroting 2021 en de huidige raming.

BEGROTING	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
AWZI Haarlem WP	1.800.000	3.400.000	7.000.000	25.000.000	29.000.000	29.000.000	24.000.000		119.200.000
AWZI Zwanenburg	3.500.000	20.000.000	22.000.000	10.830.000	6.000.000				62.330.000
2021-2024			94						
HUIDIGE RAMING	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
AWZI Haarlem WP	1.800.000	3.400.000	3.900.000	10.000.000	29.000.000	29.000.000	24.000.000	18.100.000	119.200.000
AWZI Zwanenburg	3.500.000	24.000.000	32.000.000	15.600.000	0				75.100.000
2021-2024			94						

Uit de tabel blijkt dat doordat de uitvoering van Haarlem Waarderpolder later start, er in de MJP-periode (2021-2024) ruimte ontstaat voor de hogere raming van Zwanenburg. De totale raming voor beide projecten samen is voor de periode 2021-2024 in beide gevallen € 94 mln. NB, de raming voor Haarlem Waarderpolder is nog niet definitief.

Enkele jaren geleden is bestuurlijk besloten bij het ramen van de begroting scherp aan de wind te varen wat betekent dat bij kredietvoorstellen we vaker te maken hebben met een kredietvoorstel dat hoger uitkomt dan de begroting. Door de hierboven genoemde aanpak en uitgangspunten ontstaan verschillen tussen de actuele raming en de in de begroting opgenomen raming. In de VV-klankbordgroep Investerings is dit (wellicht) een onderwerp van gesprek.

VV-Nota, blz 4

Vraag: Meer duidelijkheid over energie, CO2 en stikstof?

We hebben eerder afgesproken bij projecten in te gaan op energie en CO2- en stikstofemissies. Bij het ontwerp voor Zwanenburg hebben we uiteraard gekeken naar de gevolgen van de bouw en de gerenoveerde en uitgebreide zuivering op het energieverbruik en de CO2- en stikstofemissie maar in de tekst van het bestuursvoorstel niet expliciet opgenomen. Hiervoor geldt:

- Voor de waterlijn hanteert Rijnland een norm van 19 kW/ie. Voor Zwanenburg komen we lager uit, namelijk 17 kW/ie;
- Voor de CO2 geldt dat in de voorselectie aannemers zijn geselecteerd die voldoen aan trede 3 van de CO2-prestatieladder*;
- In de aanbesteding werken we ook met een duurzaamheidsdossier. In dit dossier moeten inschrijvers in de aanbesteding aangeven waar zij kansen zien om verder te gaan dan door Rijnland voorgeschreven.
- Voor stikstof zitten we met het project binnen de grenswaarden zodat

	we geen aanvullende maatregelen hoeven te nemen. Dat neemt niet weg dat we de aannemers uitdagen om nog lager uit te komen. Wat ook de verlaging van CO2 ten goede komt. *De CO2-Prestatieladder is een CO2-managementsysteem dat bestaat uit 5 niveaus. Tot en met niveau 3 gaat Rijnland aan de slag met de uitstoot van de eigen organisatie (en alle projecten). Vanaf niveau 4 en 5 wordt er ook werk gemaakt van de CO2-uitstoot in de keten en aan innovatie. Een gecertificeerde organisatie voldoet op een bepaald niveau (en alle onderliggende niveaus) aan de eisen van de CO2-Prestatieladder. Deze eisen komen voort uit vier invalshoeken: A. Inzicht: Het bepalen van de energiestromen en de CO2-footprint B. Reductie: het ontwikkelen van ambitieuze doelstellingen voor CO2-reductie C. Transparantie: Structurele communicatie over het CO2-beleid D. Participatie: Deelname aan initiatieven in de sector op het gebied van CO2-reductie Rijnland is nog niet gecertificeerd!
VV-Nota, blz 6	Vraag: Hoe beheersen van de risico's rond afkoppelen en onze bijdrage daaraan? De gemeente Haarlem heeft ook zelf de ambitie uitgesproken te gaan afkoppelen. Wij hebben hierop geanticipeerd door samen met de gemeenten de Doelmatigheidsstudie uit te voeren. De uitkomsten hiervan staan dan ook niet ter discussie. De vraag is in welk tempo de gemeente kan (wil) afkoppelen. Mocht er vertraging optreden in het afkoppelen, kan Rijnland de awzi Schalkwijk wat langer in bedrijf houden, en/of het nieuwe rioolgemaal tijdelijk wat harder laten pompen. Over het hele proces zijn we in nauw overleg met Haarlem. Met de stimuleringsbijdrage stimuleert Rijnland de gemeente. De commissie heeft gevraagd om een kader voor een dergelijke stimuleringsbijdrage. De portefeuillehouder heeft toegezegd hier op afzienbare termijn mee naar het bestuur de komen.
VV-Nota, blz 8	Vraag: Wat zit er achter "het blijft mensenwerk"? Zoals de portefeuillehouder al toelichtte hebben we in dit project niet te maken met een extra risico op de kwaliteit van het eigen of ingehuurd personeel. Wel gaat het hier om een relatief groot project waardoor er op het hoogtepunt van de uitvoering veel mensen zullen rondlopen op de zuivering: 50 - 100 medewerkers van 3 aannemers en evenzovele

	onderaannemers. Dit leidt altijd tot risico's. We verlagen deze risico's door goede communicatie en gedegen risicomanagement.
Bijlage Projectkosten, blz 2	Vraag: Boostergemaal versus schoonmaken leiding? De effluentleiding is ontworpen op een capaciteit van 10.000 m³/u. Uit onderzoek blijkt dat in de leiding een algenlaag zit en uit berekening blijkt dat als Rijnland niets doet, in de toekomst er nog maar 6.000 m³/uur doorheen kan stromen. De hydraulische belasting van de zuivering bedraagt in de nieuwe situatie 8.400m³/u. De leiding is 1,1 km lang en heeft een diameter van 1.800 mm. We hebben onderzocht of we de leiding kunnen schoonmaken. Om meerdere reden hebben we ervoor gekozen dit niet te doen en in plaats daarvan een boostergemaal te bouwen. Het schoonmaken betekent dat de leiding uit bedrijf genomen moeten worden (droogzetten) en dat er een tijdelijke voorziening moet komen zodat de zuivering effluent kan lozen. Het schoonmaken duurt lang waardoor de zuivering dus feitelijk een tijd stil komt te liggen. Schoonmaken kan handmatig of met een "pig-installatie". Een pig-installatie van deze omvang bestaat niet en moet dus speciaal worden gebouwd wat erg kostbaar is. Het "piggen" zal naar verwachting eens in de 5-10 jaar gaan plaatsvinden. Handmatig schoonmaken is arbotechnisch niet verantwoord omdat er geen ontsnappingsmogelijkheden zijn. Het aanleggen van een (tijdelijke) tweede leiding is eveneens erg kostbaar. Bovendien maken we de leiding dan eenmalig schoon, maar zal deze in de loop van de tijd mogelijk weer aangroeien met algen. Met een boostergemaal garanderen we voldoende druk om voldoende volume door de leiding te krijgen.
Bijlage Projectkosten, blz 3	Doelmatigheidsstudie kost € 5,5 mln en 2 jaar vertraging? De studie zelf heeft geen € 5,5 mln. gekost. De effecten van de Doelmatigheidsstudie hebben geleid tot andere ontwerpkeuzes waarvoor extra onderzoeken en alternatieve oplossingen benodigd waren, sommige ontwerpen moesten geheel opnieuw gemaakt worden. De wijzigingen in het ontwerp zijn in de Bijlage Projectkosten benoemd (realisatiekosten). De engineeringskosten zijn apart vermeld maar dit geldt voor <i>alle</i>

	wijzigingen die zijn opgetreden dus niet alleen als gevolg van de Doelmatigheidsstudie.
VV-nota blz 8 & bijlage Planning blz. 1	Vraag: Testing & Commissioning 0,5 jaar of 1 jaar? We maken onderscheid tussen "Testing en Commissioning" en "nazorg". Testing en Commissioning maakt onderdeel uit van de realisatiefase van het project en hierin kijken we of het gehele systeem doet wat het moet doen. De Testing & Commissioning moet succesvol worden afgerond anders kan de aannemer het werk niet opleveren. Na de oplevering is contractueel een nazorgfase vastgelegd waarin de aannemer zich garant moet stellen om bij storingen e.d. het euvel te verhelpen. Deze nazorgfase duurt 1 jaar.
Algemeen	Vraag: Projectbeheersing meer een blik op de toekomst? De projectbeheersing is een permanent proces tot het moment van decharge van het project. Sinds 2020 werkt Rijnland met het 'Gatemodel' waarin de volgende fase pas mag starten als de vorige fase goed is doorlopen. Zo is het Voorontwerp gekoppeld aan Gate 3 en decharge aan Gate 7. Projectbeheersing is een continu proces en voor afwijkingen gelden procedures waarbij beslissers een besluit moeten nemen op basis van mandaten. Risicomanagement maakt een aanzienlijk deel uit van de uitvraag naar de aannemers. De projectorganisatie werkt volgens het handboek 'projectmatig werken', er worden periodieke audits uitgevoerd (contractueel en op veiligheid) en is er veel aandacht voor een goede en complete documentatie.
Bijlage Planning	Vraag: meer zicht op de projectplanning? In de bijlage Planning, staat een planning op hoofdlijnen. Het projectteam stuurt op de detailplanning en legt verantwoording af op de belangrijkste mijlpalen. De aanbesteding van het project verdelen we in drie afzonderlijke percelen: een perceel voor de bouw van de transportgemalen Heemstede en Schalkwijk, een perceel voor de aanleg van de persleidingen en

	slibtransportleiding en een perceel voor de renovatie en uitbreiding van Zwanenburg. Elke aannemer krijgt 1,5 jaar om de werkzaamheden uit te voeren. Sommige percelen kunnen sneller (de rioolgemaal bijvoorbeeld). Het is aan deze aannemers om te bepalen hoe snel zij het werk gaan uitvoeren. We nemen wel als voorwaarde op dat de Testing en Commissioning als één geheel verloopt (want gaat over het hele systeem). We hebben afgesproken om in de mid-term te gaan spreken over hoe we omgaan met de sturing op grote en complexe projecten en hoe we de VV hierin optimaal kunnen bedienen.
--	--